

GORENJSKI PARTIZAN

GORENJSKI PARTIZAN

GLASILO GOR. ODREDA

ŠT. 6.

L. II

IZHAJA VSAKIH 14 DNI.

Mi pišemo!

Priloga, L. B.

NAŠ SOVRAŽNIK

Zmeraj več nas je tu gori! Vsak dan prihaja-
jo novi tovariši v naše vrste. Zmeraj več nas je
ki iz ponižanja in sramote hlapčevanja najdemo
pravo pot.

Mi vsi smo bili ob vstopu v partizanske vrste
deležni nekakega osrečujočega osrečujočega ču-
stva, čustva osvobojenosti! Vsak posamezni iz-
med nas je doživel neki visok občutek zaščonja
ki ti v vsakem poštenem človeku živi čast. Reši-
tev človeške časti je prvi dar, ki ga je ob vstopu
v partizane deležen vsak novinec.

Različne so bile okoliščine, ki so nas prive-
dle semkaj. Ljudje smo različni, ta je bolj do-
stopen za materialne, oni bolj za idealne motive.
Samo tako je razumljivo, da se je odločil včeraj,
oni danes, tretji pa se bo odločil šele jutri.

Bodimo popolnoma iskreni! Mi vsi, ki smo tu,
smo tukaj zato, ker doli nismo mogli več dihati.
In zdaj, ko smo tu gori, nas nerazdružljivo spaja
naša skupna borba na življenje in smrt.

Mi vsi imamo skupnega sovražnika. Oglejmo si
ga!

Ekshen vr g se je moral vtrgati iz verige, da
mi mladi slovenski fantje zapuščamo naše domove
in iščemo zavetja v hribih? Ali je to le čuden
slučaj? Tovariši, ni to slučajen zaplet mednarod-
nih izigravanj - ni se nahajamo pred zaključkom
zgodovinske velepomembne borbe, za katero se skr-
vajo čisto določni načrti.

Vodja nemškega nacizma, masovni morilec Hitler
je v svoji programirani knjigi „Mein Kampf“ či-
sto jasno razkril svoje zločinske cilje.

O Slovanih pravi, da smo gnoj, s katerim bo gnojil zemljo. Kako resno je to mislil, nam dan na dan kažejo zločini njegovih rabljev, kinjegov program v naši deželi že tretje leto vestno izvršujejo.

Ne mislite, da bi ti zločini, ki jih Hitler - jevi biriči danes opravičujejo z vojnim stan - njen, pozneje prenehali. Nasprotno je res, da bi nemška nacistična zver Hitlerjevo blazno zločinsko parolo z vsa krutostjo začela izvajati še le po zmagi.

Nemška zmaga bi torej pomenila našo narodno smrt. Kakšna sreča za nas, če baš slovanski vzhod ki mu je Hitler nemenil isto usodo kot nam, s tako orjaškimi udari bije po našem in svojem sovražniku. Fanfare Rdeče armade oznanjujejo zmago na zmago. Zver že omaguje - zver bo padla!

V borbi proti skupnemu sovražniku, smo se znašli rano ob rami s tovariši iz Sovjetske Rusije. Ali je to slučaj! Tovariši, tudi to ni slučaj. Narod v našem položaju, ki noče umreti ampak živeti, ima tako močno voljo po življenju in svobodi kot mi, ima danes na svetu enega samega res zanesljivega in do kraja zvestega zaveznika - Btejuško Stalina. Njemu se lahko zaupamo brez pridržka, ker se ne bori za interese kakršnih koli izkoriščevalcev, ampak za idejo, ki reši in v vsakem oziru osvobodi človeštvo povsod, kjer se uresniči. Tovariši, to idejo hočemo uresničiti tudi mi v naši domovini, kjer ona edina more povesti naš narod v srečno bodočnost.

A to tovariši, ni lahko delo. Zgodovina nas uči, da usoda nobenemu narodu sama ničesar ne pokloni. Vse je treba z žrtvami trudu prislužiti. Bodimo usodi hvaležni za tako vrlega zaveznika. A bremena borbe ne smemo valiti raz sebe.

Mi, tovariši smo lahko srečni, da nam življenje poteka v času te borbe, iz katere bomo izšli kot zmagovalci.

Danes, ko nemški nacistični nestvor omaguje smo poklicani mi k sreditim, silovitim akcijam.

Lokava je ta zvon, še b' poginu bi v združji kračin morilo, kar bi dosegla. Naš narod je danes še izpostavljen divjanju nasilnih okupatorjev. Mi smo se odločili za borbo proti njim, - naše družine, naše matere, očetje in sestre pa žive v dolini brez varstva, izročene na mi ost inomilost sovražnim zatiralcem.

Podle bi bilo od nas, če bi se skrivali tu gori, ne pa vsak dan, vsako noč čati čutiti našo boleče sovražnikom kot našemu narodu. Naj narod ve, da le mi bomo nađ njim, in svet naj ve, da ubijemo tirana na naši zemlji mi, prav mi, ki bomo jutri izvojevali narodu svobodo in pravičen red!

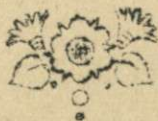
Janez Šolar.

KO BOŠ LEŽAL V ZEMLJI ČRNI.

Ko boš ležal v zemlji črni,
v naši sveti zemlji rodni,
nič se v žalost ne ogrni --
v domovini smo svobodni.

Hčeram pa povej, sinovem,
da smo padli za svobodo:
jaz in drugi, da rodovom
našim polje cvetla bodo.

Da boš lahko svoje pesem
srodi domov naših polj,
da boš lahko, ko bo jesen,
rože mi ne grob moj dala.

Manja I. četa.

HAJKA

Lepoga poltnega jutra nas je naš mlajši dežurni že pred solnčnim vzhodom budil. Zvedeli smo tudi, da se takoj po zajtrku premaknemo. Hitro pospravimo vse svoje stvari skupaj, čakalstvo smo še na zajtrk. Ob čakanju nanj, so mi nehotе ušle misli na vzhod - vzhajajočemu soncu naproti - ki je že kukelo izza krasnih gora. Mislila sem si: tako vzhaja tudi naša svoboda. Ni vočdaleč ta čas. Gorje pa vam švabski psi! Že krvavite in kmalu boste popolnoma izkrvaveli. Rdeča armada je vsak dan močnejša, vedno težje udarce vam zadaja. Tudi naše čete so vsak dan močnejše.

Skoraj sem že prišla na vrsto za zajtrk, ko nenedoma zapopota za nami nemška strojnica. Takoj za tem še na drugem in tretjem mestu. Nisem več utegnila vzeti jedi. Pospravila sem v največji naglici posodo v nahrbtnik in stopila v zbor. Na položaju je bilo se je glasilo povelje. Ena, dve, tri in že smo bili vsak na svojem mestu. Rednega števila borcev je komandir kaj kmalu izprevidel, da ni umestno ostati tu, kjer je bila prenoč prevelika. V nas vseh je bila ena samana sel: obkoljeni smo! Nismo bili bojezajivci in skrivači, zato nismo klonili. „Umik - vsi za me-noj!“ se je glasilo povelje. „Ni smo - ne plazili smo se - ,ker če bi šli pokonci, bi nas podrle krogle. Te so švigale nad nami kot bi tekmo - vale, katere bo preje dosegla svoj cilj.“

Sledila sem tovarišem, gledala na levo in desno in naenkrat opazim tovarišico, ki se je ble-da sesedla in ostala na mestu. Skočin do nje in jo vprašam, kaj ji je? Postalo ji je slabo, da ni mogla naprej. Njena edina prošnja je bila, naj jo ustrelim in rešim sebe. Tovariši niti opazili ni-so, da sva midve zaostali. Kaj naj storiva? Z veliko težavo je tovarišica vstala in mi, opirajoč se name, s počasnimi koraki sledila. Šle sva le

nekaj metrov nižje, v grmovje, tako da naju sovražnik ni mogel takoj opaziti. Poiskala sem vode in komaj se vrnem k tovarišici, prileti prav v bližino najinega skrivališča bomba. Premaknili sva se še nižje. Kmalu za tem je pokenje prenehalo, tovarišica je postala boljša, da je vstale in mi počasi sledila. Kam? Prav v neposredni bližini naju zaslišiva ponovno pokenje. Da bi se umaknili preko grepe nama ni kazalo. Umakniti sva se morali, ker zelenici so nama bili že čisto za petami. Predali sva se usodi v zavesti: če bova dali življenje, ga bova dali za našo tako željno pričakovano svobodo, za naš slovenski narod. Počasi in oprezno se plaziva skozi žito in travo naprej. Videle sva zelence že na mestu, kjer sva bile pred par minutami midve. Dosegli sva rob gozda in že sva mislili, da sva rešeni. Toda sovražnik naju opazi in kot obsedeni začno streljati na naju. Da se jim je le vrednozdalo toliko municije za naju dve. Skočili sva v gozd in nabijanje je prenehalo.

Pričelo se je mračiti. Bili sva zelo utrujeni, toda radi previdnosti nisva takoj legli. Sedli sva pod bukve in premišljevali vsaka o svojih dragih. Nebo je bilo jasno, zvezde so migljale, svetlikale so se kot briljanti. Ozirajoč se v nebo se mi je zdelo kot da mi zvezde pomežikujejo in govore: Ne obupuj, bodi vstrajna in hrabra, ni več daleč tisti dan, ko bomo vsi Slovenci rešeni suženjstva tiranov.

Iz tega premišljevanja me vzdrami šumenje listja. Kaj naj to pomeni? Šum prihaja vedno bližje. Primem puško, jo namerim v smer od koder je prihajal šum, ter zakličem: stoji! Nakaj je poskočilo in z največjo naglico zbežalo. Ne smejali sva se, ko sva po naglih skokih ugotovili, da je bila le srna. „Sva pač ženski“, mi pravi tovarišica. V prijetnem pogovoru nama je hitro minila noč.

Pričelo se je daniti, porajal se je nov dan dan skrbi, morda tuči dan smrti. Treba se bopremakniti, toda kam? Vsake pot nama je bila tuja, vendar sva se kaj kmalu odločili, da greva po

planjavi nazaj proti grapi. Nekako v sredini griča so bile zelo goste smrekce in tu se nama je zdel najbolj prikladen kraj, kjer lahko počakava nadaljnega razvoja. Tu sva se skrili in oprezovali kaj bo. Kakoli včasuri je bilo vse tiho. Sonce je že močno ogrevalo najin kotiček, ko nena duma zaznaja streljanje. Divji ples se je začel znova. Sprva samo strelji iz pištole nato pa celizakali iz brzoostrelk. Vse to ropotanje se je pomikalo proti nama. Malu sva opazili ob robu gozda nekaj zelencev. Nač njimi sva z največjo brzi no dirjala dva partizana, katerima je bilo namenjeno to streljanje. Po neje sva zvedeli, da je bil eden od teh ranjen. Proganjalcev je bilo vedno več. Še dalje so se nama približali in že sva mislili, da se naju opazili. Končno so se le ustavili in se nekaj časa pogovarjali. Nejni puški sta bili pripravljene za strel in vprasa juče sva pogledovali druga druge. Niso naju opazili, nekaj razvezali so nahrbtnike in začeli jesti. Težko nam je bilo, ker sva bili le sami in nisva mogli nič storiti. Tu so ostali skoro štiri ure, a nama se je ta čas kot večnost.

Bilo je že pozno popoldne. Prepričani sva bili, da sva popolnoma varni, zato sva sli na hrab. Ogledali sva od tam bišo in se ji približali, da bi dobili kaj za pod zob, saj se tri dni nismo ničesar zaužili. Tor sva bili že popolnoma izbrpani. Stanovalci so naju opazili in naju že oddaleč opozarjali, naj ne hodiva v bišo. Tutili sva se v gozd in zaspali.

Naslednjega dne sva že navsezgodaj odšli na pot. Hoteli sva na vsak način dobiti svoje tovariše. Po več urni hoji sva se skoro onemogli hoteli nekoliko odpočiti. Poseđli sva na rob gozda. Malu sva zaslišali hojo in po bregu je prišel možki in veselo žvižgal partizanske pesmi. Takoj sva vedeli, da je naš. Ustavi se pred nama in veselo zviklikne: "Kaj pa vidve tu?" Razložili sva mu najino pot in takoj je odhitel v karavlo in nama prinesel hrane. Dobro sva se podprli in še ta dan sva po zvezah prispeli v edinico.

Najin prihod je rodil veselo presenečenje.
Srečno prestane nevarnosti in pa popoln neuspeh
švedske "hajke" je prejel s ponosom celo četo.
Lačile so pesmi naše borbe, v presledkih so sledile
pripovedovanja dazivetij zadnjih dni. Lepočasni
se je taborišče umirilo. Pritujen sepot je pričel
kako veliko se imajo tovariši še za pogovoriti.
Vsem pa je prestane preizkušnje vtila novega
peguna in borbenosti za boj, ki teče dalje!

Manja I. četa.

PADLEMU MOŽU

Ti padel si moj dragi!
Boril si se za našo svtar,
paložil si življenje
svobodi na oltar.

Težko sem zamenjala
puške cev, za tvoj objem,
osveto obljubila,
dokler ne pade zver.

Sovražstvo do tirana
prevzelo me je vso.
Vzel mi je Tabe dragi,
ljubezen, srečo, mir!

Janez Šolar. - Potri.

Slovenska mati piše sinu - partizanu.

Ljubi moj sin, ljubi moj Lojze !

Gotovo boš na široko odprl oči, ko boš zagledal pred sabo našega najmlajšega - Frančka pismom. Ali nič ne skrbi zaradi tega, vse je tako prišlo, da Ti nihče več ne očita Tvoje poti, še oče je rekel po Tvojem odhodu: „Fant je odšel, tja kamor bi moral danes vsak oditi.“ Konec tedna pa smo zvedeli, da Tone ne živi več, da je tudi Tone padel.

Nič Ti nemorem prav napisati, kako je zadnje dni pri nas, kako je meni že vsa ta zadnja leta, odkar so začeli klati ljudi po svetu, kako mi je bilo takrat, ko so odgnali in mesec dni za tem ustrelili Branka - zakaj mora mati roditi otroka, da ji ga potem ustreljijo? - Kako sem trepetala za Tonetom, ko je odhajal na nemško fronto in kako docela drugače je bilo meni, ko si odšel v goščo Ti, ter nocoj, ko odhaja tudi zadnji in naš najmlajši - Franček. Skoro se mi je kamen odvalil od srca, nogoče bosta vidva vendarle ostala. Dobra slutnja je kakor dobro zdravilo v teh dneh...

Micika Ti zavija južino - prejšni teden smo imeli koline: tako žalostnih že dolgo ni bilo, nihče se ni pritaknil mesa. Franček me pa že priganja, naj bi končala pisanje, a jaz bi Ti še rada toliko povedala, kar mi leži na srcu in Te obenem prosila, da skrbi za Frančka, ki je še mlad. Včasih je bilo bo takih prilikah pri nas docela drugače. Branka se je pripeljal domov in zvečer je bil skoraj cel praznik v hiši, ko je Tone zaigral na harmoniko. Micika se ni na kolinah nikoli dovolj naplesala. Drugi dan ste odšli vsi k maši, po hiši pa je nastala tista dopoldanska tišina nedeljskih predpoldnevov, - ko

je človek občutil preznik. Življenje se je začelo odpirati pred Vami. Branko je končal študije, Tone pa bi se na spomlad oženil. A včeraj sem se potegnila v hišo pred njegovo Zaliko, ko je prišla mimo; sirota še nič ne ve, kako je z njim. Kristus, danes vidim, da smo Toneta samo zaradi nas poslali v gotovo smrt, da, samo zaradi nas. A pomagali si s tem nismo prav nič.

Zdaj vidim, da so vse naše nesreče krivi Nemci. Še danes bi lahko v miru živeli, ako bi njih ne bilo. Tako pa, komaj se je Branko vrnil iz ujetništva, že so prišli ponj, ter ga odpeljali. Naš viničar sam ga je šel naznanit. Upal je, da bo nas vse spravil ob zemljo, sam pa se vseedel v naše hrame. Nikoli ne bom pozabila onega dneva. Stopal je v avto, ter se še enkrat in zadnjič - ozrl proti domu, ter se nam nasmehnil, da nam ni bilo težko. Moj bog, tisti nje gov nasme! Nikomur ni storil krivice na svetu, njegova mati sem bila, rodila sem ga, ter ga poznala, ali Nemci so mi ga odgnali, zato ker je vedno nosil glavo pokoncu, ter je tudi njim upal pogledati v oči. Izdali so ga oni ljudje, zaradi katerih se je vedno prepiral z nami, zaradi katerih so ga zapirali že v Jugoslaviji, kakor v zasmeh. Hodila sem okoli jetnišnice, mih če ni mogel do njega, čez mesec dni pa so nam nabili na skeđenj pred hišo tisti veliki plakat s štiridesetimi imeni. Prvo ime je bilo Brankovo. Moj dobri sin naj bi bil bandit. Tako so ga označili oni, ki so nam odgnali v Srbijo, ter razgnali v Nemčijo naše ljudi, ter se sami vseljevali v njihove domove.

Sami smo se vsaki dan bali, da nas bodo odpeljali. Še danes trepetam, če zdrsni avto po cesti mimo hiše - potem pa se je Tone sam javil v vojsko. Danes ga ni več med živimi, nihče naj ne vrže kamna nanj, javil se je, da bi rešil nas, čeprav nam s tem ni pomagal, pač pa je nakopal sami gronke dneve. Nihče mi naj ne pravi, jaz sama vem, kako je bilo njemu takrat, ko je odhajal od doma, kako razávcjen jabil - samo on

je bil tisti, ki je zadnji večer preden je odšel, strgal s stena oni strašni plakat, ki mi ni dal več, da bi v miru zatisnila oči. Jaz sama sem brala njegova pisma s fronte, nesrečni otrok, jaz sama vem, kako je bilo v njem, ko so mi drugi očitali: „Brata so mu ustrelili, sam pa se bi je za Nemce!“

To strahoto so prinesli k nam ti krvniki naših otrok, da mora iti brat na brate, da bi našel svojcem življenje.

Nazadnja so poklicali tudi Tebo. Nihče Ti ni rekel besede, ko si hodil brez besede okoli hiše. Za Toneta še nismo vedeli, da je padel, a kako je Tebi, smo vedeli vsi. Z Miciko sva Ti pripravili nahrbtnik, a Ti si odšel s skrbjo, da Ti bomo očitali, ako se nam bo kaj zgodilo. Med tem je padel Tone, a tudi žandarji so že bili pri nas, ter povpraševali zaradi Tebe. Pri sosedomih so protopali stene, ker je Janez odšel tokrat kot Ti k partizanom, a nam doslej še niso ničesar napravili, morča radi Tonetove smrti ne.

Vendar pa čakamo vsak trenutek, da se bo naj ustavil avto, nobena noč ni več mirna, ali naj pride kar pride, mi se jih več ne bojimo. Prav je, da odide tudi Franček, tudi Micika, bi hotela iti; pri nas doma je sedaj tako prazno. Oče strmi nekam v prazno skozi okna in v sneg, nobene besede več ne pove. A jaz sem pomirjena samo radi Tvojega koraka. Ne imejta pa nikoli skrbi radi naju z očetom, življenje je vas otrok, jo z Vami otroci in bodoči lepši dnevi. Saj bo tudi Micika prišla za Vama. Oči se ji svetijo, ko šepetata s Frančekom.

A Tebe, moj sin, še enkrat prosim, da poskrbiš za Frančka, zaradi mene in očeta pa ne bodi v skrbeh. Da bi te pismo srečno doseglo!

Tvoja žalostna, a za Tebe ponosna

Zala,

Miloš L.čata.

Naša akcija

Dovolj je Nemeec razsajal in uničeval po naši domovini, dovolj je pojedel kruha pri nas. Ves narod se je dvignil v boj proti njemu. Organiziran v partizene vodi neprestano borbo s ciljem pregnati, **ter uničiti** požrešneža iz zemlje, ki je tisočletje, zemlja Slovencev.

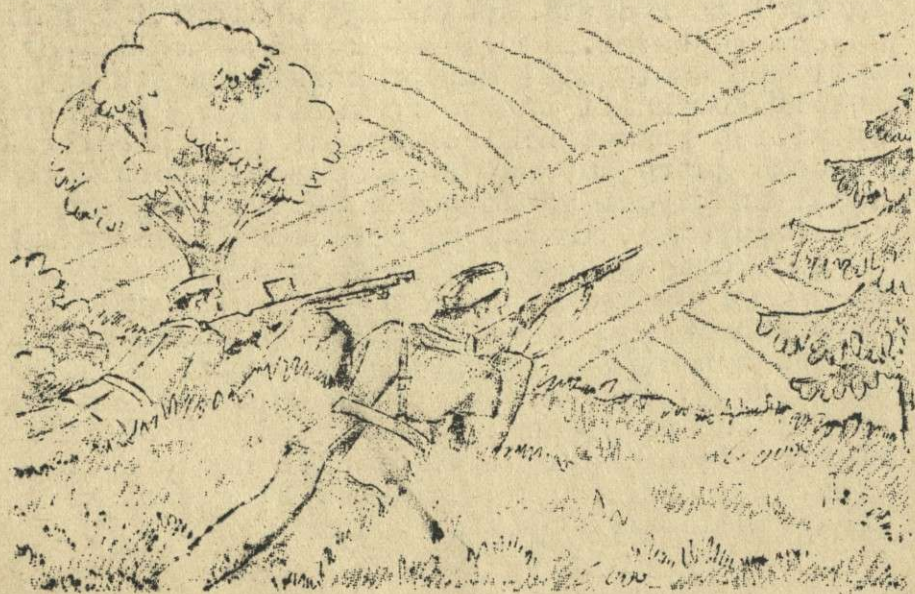
Na dan Novega leta je bilo. Zvedeli smo, da hodi sovražnik iz svoje postojanke dnevno v patrolo. Zadržuje se v tisti vasi v kateri smo se nedavno mi kretali, o čemer je bil od izdajalcev obveščen.

Mi tudi **ta dan nismo bili zaspani**. Hitro smo imeli pripravljen načrt za napad. Tudi izbira tovarišev, ki grede v to akcijo je bila izvršena in že odhajala na določeno mesto pričakovati zlončca, ki si hočejo obdržati gospodstvo nad dolino, **nečten ko si v hribe ne upajo več**.

Tudi moji želji je bilo ustrezno. Prideljen v vod sem zadovoljno ugotovil, da me je tov. komandant smatral za zadosti sposobnega nastopiti v bližnje boji. Hiteli smo kar smo mogli; toda imeli smo smolo. Bili smo prekasni. Toda to nas ni motilo. Pomaknili smo se na skrit kraj se dobro okrepili s praznišnimi dobrotami in prenočili. Naslednje jutro smo vstali z še večjo mero borbenosti in hiteli na določeno mesto. Hitro smo zasedli položaje in željno pričakovali sovražnikov prihod. Komaj smo se popolnoma uredili in zakrili, že nam je opozovalec dal znak, da prihajajo Švahi. Istočasno pa je že priskakljaj po cesti pes in zanjim sem našel 14 granicarjev. V noči se je pričela stopnjevat nestrpnost; zelo težko sem čakal povelje. Če bi policijski pes vendar začutil našo bližino bodo črvi uvrili in naš uspeh nebo popoln. V to misli pa vsaka oster komandirjev glas: „Pali!“ Naše strojnice se oglušujejo zapelo, vmes je posikal ogenj in vseh pušk. Nekaj švabov sse

je zrušilo na mostu. Ostali so pa popadali za o-
sto ter v jarku iskali zklon. Toda zamanj. Tudi to
so poiskale kroglice in sejale smrt. Nepredanje je
potekalo skoro četrt ure in le slabo so nam od-
govorjali. Pred nami je bila še naloga: pobrati o-
ročje. Toda zato je bilo potreba posebne oprez-
nosti. Švabska postojanka se je nahajala komaj 5
minut od kraja našega napada. Streljanje je prav
gotovo vzbudilo pozornost. Nismo se motili. Pri-
reporoval je oklepnijak ter divje strel na naše
položaje iz katerih smo se mi ravno unaknili. Tu-
di iz postojanke so pričeli nabijati na slepo.
Kletčili so drevice tako kot bi vihar lomil ve-
je. Tudi minomet so uporabljali. Toda za nami jim
ni dišalo kreniti. Mi smo se lepo počasi unikali
v krab ponosni nad doseženim rezultatom v borbi
v kateri je padlo treje sovražnikov in je bi-
lo pet ranjenih.

Naša akcija je bila uspešna. Navdušenja polni
smo se vrnili v taborišče. Ko smo bili zopet pri
tovariših je vsak pripovedoval vse podrobnosti,
ki si jih je zapomnil. Borbenost je stopnjevala,
sam od sebe je rasel načrt za novo akcijo.

Boris FD

Indijci med nami

Indija. Dežela čud, tajnosti, bogastva, lepote. Kao od nas se nespomni one Zupančičeve „Indije Koromandije.“ V njej nam je pričaral naš pesnik to deželo kot raj, kot nekaj, kar za oveske- mu življenju ni dostopno. Še danes se spominjam kako sem si tedaj v šoli zaželel tega sveta, takih krajev, ljudi, ki vse to uživajo, ki imajo srečo živeti v vrtovih, med drevjem, cvetlicami in zelenjem. - Le roko iztegnóš, pa že uživaš najlepši in najslajši sad zemlje. Tako je bilo v šoli, v otroških letih!

Poznoje se je vse to izpremenilo v življenjsko hotenje odraslega človeka, videti svet, ljudi, kraje v Indiji in njeno življenje.

Nisem si mislil, da bi mogel del tega hrepenanja doživeti v partizanih. Ni me čudilo, če je kdo opnil, da so med našimi partizani Italjani, Franci, celo Angleži, Novozelanci in afriški dominjenci. Ko so mi pa rekli, da bodo pripeljali v naš odred Indijce so mi je razširilo uho in sem napeto poslušal. Zaželel sem si, da jih vidim, se z njimi razgovarjam, Spoznam njihov izgled, želje in življenje.

Proti koncu januarja je prispela knam na Goronjsko pisana skupina. Med njimi je bilo nekaj tovarišev, ki so ušli iz nemške vojske še v nemških oblikah, par tovarišev, starih partizanov, ki so prišli iz tedajev, sredi njih pa sta se nabali dve čudni postavi, dva rujava fanta v prvotnih tenkih angleških vojaških oblikah, ki so jim oplovala okoli slokih, koščenih teles.

Nastanili so se v hiši, kjer smo bili mi. Vsi tovariši so oživelí. Obstopili so voditelje skupine, jih spraševali kaj in od kje so ti tovariši. Le Indijce ste ostale sama sredi sobe, ne

vedoč, kaj naj storita. Gledale sta proti peči, kakor da nemoreta obrniti pozornosti drugam, ker peč bila vsa obkrožena od ostalih tovarišev, nista hotela odrivati drugih. Bila sta preveč tuja, ti beli obrazi in plavi lasje, svet, ki je njuno idol, vse to ju je prisiljevalo, da sta ostale neodločno in nemočno.

Videl sem ju in zapazil njuno zadržano. Pri bližal sem se jima s prijazno besedo; namah sta odzvela, vsa srečna, da čujeta besedo, ki jima ni tuja. Iz oči sembral njuno željo. Prosil sem tovariše, da jima dajo prostor ob peči, kmor ju je vleklo. Takoj so ju popeljali tja, razumeli so željo južnjakov.

Takoj sta se pritisnili k peči, zvesto sta se jo tiščala in opazovale z živimi očmi okolice, ki se jima je morala zdeti kaj čudna. Odzvela sta, postajala sta zgovorna, oči so jima bolj žararale, ustnice so se jima razširile v smeh in beli zobje so se lesketali kot biseri v zlatja-jočen soncu, ki je sipalo žarke po njunih obrazih. Mógł sem opaziti vse povezo na obrazih in začel se mi je, da kar žarita od veselja nad toploto. Ti črni lasje, dolgi in močni, lepo, po angleško urejeni, ta polt, ki bi omanila tudi na še dekletu, čelo, lepo izoblikovano in visoko. Vse to je dejalo videz, da so med nami prostavniki ljudskega rodu, ki je že od nekdanj voljlnajboljši in najlapsei, predstavniki in potomci predkov bogate kulturne zgodovine, Sanskrita, od kjer smo Evropejci črpali prve filozofske znanja. Miš čudnega, če so bile prve besede o toploti in mrazu, o soncu in snegu. "This is my friend", je rekel mlajši podnarednik, "to je moja prijateljica, in se oklenil peči. Drugi, starejši, sergant, mu je s smehom potrdil in se sam pritisnil, koščeno, rujavo roko, ob ilovnate ploščo lepe gorenjske lončene peči. Prsti so drsli po toplih ploščicah, kot da jih objemajo in božajo od zadovoljstva in radosti.

Sneg je njima čudovita novost, katero spoznavata šele sedaj, prej sta bila namreč ujetnika

v taborišču v Napoliju, mestu solca in lepote. Ob propasti Italije pa so ju Nanči z ostalimi - vred odveli proti severu. Od tam sta pobegnili in tevala en mesec, dokler nista prišla do partizanov, do nas.

Inca sta težave s prehrano. Mi jemo meso, juho, mastne stvari. Nanča pa to, kot vernina muslimanona, ne gre v tek. N šli so jina pomagali kjer se le mogli, poiskali so povsod, kjer je bilo mogoče, kaj za njiju dva. Kram sta že prišla opremljena z listkom, kaj jeste najrajši. Poiskali smo mlaka, krompirja, ki smo ga pripravili na čajnem maslu, pa kruh. S sestro sta jedla ves trudna in premešana. Po jedi pa sta se spet stisnili k „svoji prijateljici“, kar v plašče oblečena. Take sta zopet pozivele. Zdelo se mi je, kot da odkrivata vso indijsko ognjenost, ves svoj juznaški temperament. Govorila sta olepoti, o toploti življenja doma. Razkrila sta vso svojo ljubezen do svojcev, do žene, otrok, starišev, bratov in sester. Saika sta potegnili iz globokih žepov vojaških oblek. Lepi izraziti obrezi, prirodne indijske lepote. Opisovala sta svojo domovino, mesta, življenje. Bombay, širok in prešeren, nosilec novih misli, mesto naprednih indijskih delavcev, je stal pred mano. Kalkuta, ogromne in vroče, Delhi, upravno mesto, Coimbo, mesto čaja in kave, pomorsko oporišče, s kupom redjedelnice in ladij, Karachi, njuno glavno mesto in ožje domovina, vse to se je vrstilo v duhu pred mano.

O Gandhiju, borcu za nezavisnost sta govorila s spoštovanjem, kakršno gre le človeku, ki je vse svoje življensko delo in žrtvovanje posvetil narodu. Povedala sta marsikaj o muslimanih, brahmanih, o njihovih političnih voditeljih, o novem duhu, ki že veje tudi v Indiji, o političnem vrvanju in prelivanju. Zazdelo se mi je, kot da sem se sam prestavil v ta labirint, v ta protok, ki se mi zdi tako ogromen, da se izgubljaš v njem.

Pogovor je nenesel na partizane. Hvalila sta borbenost in našo izdržljivost. Neverjetno in ne-

dosegljivo pa jima je, kako moremo v takem mrazu vršiti še vojaške skokje, premike po tako strmih stezah, in to tolikokrat in tolike. Tovarisha iz Indije pač ne vesta, da je letošnja zima pri nas le pomlad v primeri z ono v letu 1941.

Želela sta si, da bi zaradi naših ljudi ostala tu pri nas, priroda pa ju kliče k jugu, bliže k soncu in toploti. Sanjala sta o topli Dalnociji, kjer bi sedla za krmila tankov in protiletalskih topov, kot prava borca, - partizana.

Čez dva dni sta odpotovala.

Srečal sem ju na poti proti Cerknem, visoko v strmih senožetih. Med snežnim motežem ju je vodil postaven Gor. partizan preko Črnega vrh proti toplejši Primoreki. Bila sta ovita v plašč z zavihanimi ovratniki do oči, kapi sta jima bili potisnjeni globoko na čelo. Le črne, ogljene oči so se lesketale skozi ozko špranjo. Svoji vitki telesi sta opirala na debeli palici, da sta lažje brečla sneg, ki je ponekod segal do kolien.

Veter je pihal in pel svojo pesem, da ju skoraj nisem mogel čuti, čeprav sem se jima čisto približal. This is werry bad - zelo slabo je, tak mraz, tak veter in še tako globok sneg. Utrujena in prezebla sva!

„Naprta sila“, sem jima vzkliknil, še malo pa bosta na vrhu. Tam preko pa je že toploje, tam ni več snega! Oči so se jima zaiskrile, bližina toplate, ki sem jima jo obljubil, ju je pogrela.

„Good wayage and good luck! - Dobro pot in srečno, sem zavpil. Stisnili smo si roke.

Rujavo oblačilo je izginilo v gostih snežinkah. Le sledi so ostale v snegu, pa še te so se kmalu napolnile z zamoti, izravnale so se z ostale sneženo odejo, kot da hočejo prikriti pred svetom, da je šlo tod pred kratkim del našega življenja, del naše borbe.

Tovarisha iz Indije sta odšla, med partizane, kjer je sonce toplejše in močnejše. Mi gorenjski partizani smo ju ohranili kot zanimiv spomin.

Miklavž Kovač - *Imid mladost*

Vsi v naša vrste!

Ko z dneva v dan gledam in opazujem živahno vrvenje naših vedrih partizanov, njih vesele obraje in poslušnost, se nenote spomnim na dobo dve leti nazaj, na neko pesem, katera mi je ostala do danes še v spominu. Njeno vsebino razumem in čutim šele sedaj, ko tudi sam hodim po isti poti, kot tisoče in tisoče drugih borcev za svobodo. Vsi smo v polnem zaletu, da rešimo naše ljudstvo suženstva, da preženemo krvoloča iz naše lepše zemlje in da nam sonce svobode zopet zasije. Sladka je beseda svoboda, še mnogo slajša je ker nam prihaja iz vzhoda. Prinašajo nam jo naši slovanski zavezniki - bratje Rusi, kateri združeni z ostalimi Sovjetskimi narodi neusmiljeno gonijo in tolčejo sovražnika.

Prihaja čas plačila za vsa grozodejstva, strjena po zasedenih ozemljih. Sovražnik vidi svoj polom. Šteti so mu dnevi življenja, zato je pobesnel do skrajnih meja. Moril in ropal, kar pač doseže njegova roka. To delo bo tako dolgo, dokler mu Rdeča armada, zavezniki in naša NOV ne zavijejo vratu. Preprečili mu bomo namene še naprej ropati in moriti, kar ga je naučila njegova slavna kultura.

Mladina, fantje in možje, ne čakajte zveridoma, temveč stopite vsi v naše partizanske vrste, rajši danes nego jutri. Združeni v partizanskih vrstah bomo tvorili močan branik in se pripravljali za končni udar.

Ni več daleč do tistega dne, ko nam bo zasijala svoboda in takrat:

Ljubezen bo cvetela,
in mir bo vladal v njej,
za vsako dlan bo dela,
in kruhe dovolj vsem.

Žane Logarski. - *Zavna Logar*

ŠTRUNA

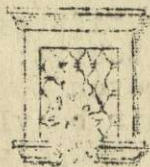
Bili nekđaj lepi so večeri,
ko ubiral strune sem,
pod oknom svoje drage
in pel ji pesem - o pomladi.

Ti časi so minuli.
Kakšno pesem pojte nam ve zdaj?
Ve nam trpljenje objokujte
in žalujte z narodom.

Pojte pesem materam
in vsem domačim,
ki žrtvovali so sinove,
da bore se za pravice nove.

Pojte slavo ve junakom,
pojte o dejanjih teh,
ki se življenje darovali,
za dom - za svobodo.

Skoro boste nam zapele,
pesem o svobodi zlati.
Prišel za vse bo lepši čas,
spet pel bom pesem o pomladi.

DOHODA IN DO SVETILN

Ljubo A. Kržišnik

Vojasški in polit. pregled

SVETOVNA SITUACIJA.

Vojasški pregled.

Vzhodno bojišče: Velika ruske ofenzive so razvija z neznanjsano silo dalje in zadaja nemški imperijalistični vojski vedno močnejše, udarce za udarcem.

Med najhujšimi porazi, ki so jih Nemci doživeli v poslednjem času, je brez dvoma obkolitev 10 nemških divizij na severu Dnjeprskega kolena.

Rdeča armada stiska obroč, okrog teh obupno se borečih nemških divizij, vedno bolj. Rdeče letalstvo neprestano napada komunikacije, preskrbovalne bazete odinic in seje med njimi neizprosno smrt. Nemške odinice, ki so obkoljene, hočejo z brezupnimi napedi izsiliti izhod iz tega usodnega položaja. General Manstein napada ob ogromnih izgubah ruske trupe, ki so sklenile smrtni obroč okrog teh desetih divizij in jih rešiti popolnega uničenja, kateremu pa so nedvomno zapisane. Obkoljeni Nemci so dobili že več pozivov za predajo, a so vse odklonili. Hitler jim je dal zapoved, da se borijo do zadnjega noža. Obupna borba teh obkoljenih divizij popolnoma sliči borbi obkoljeni 6. armadi pred Stalingradom. Po najnovejših vesteh se tu vrše že zaključni boji, ki bodo likvidirali še upirajoče odinice. Tukaj bo postal drugi Stalingrad, drugi veliki in usodni udarec za nemško armado.

Poleg tega se razvija Rdeča armada velike operacije in prodira na široki fronti od Krivoj

Roga do Nikopola proti velikim pristaniščema Nikolajevu in Hersonu. Nikopol sam je bil zavzet z naskokom. To mesto je bilo na nemško industrijo izvanredno važnosti, ker se tu nahajajo veliki rudniki mangana, ki so krili več kot polovico potrošnje istega pri proizvodnji jekla. Krivoj Rog ruske čete obkrožajo iz treh strani in so od njega oddaljene le še 15 km.

Višje, na področju kijevskega žepa, so trupe generala Vatutina zasedle važno železniško križišče Rovno in utrjeno mesto Luck. Jugovzhodno od Rovna pa železniško križišče Čepetovka. Po zavzetju teh mest se razvijajo borbe v smeri Kovelja, ter najvažnejšega železniškega križišča in preskrbovalne baze za vzhodno fronto, mestu Lvov.

Na severnem sektorju ruske odinice nezadržno napredujejo proti baltiškemu morju. Po zavzetju važnega mesta Kingisep in celotne obale, od Leningrada do izliva Narve v finski zalivu, so Rusi prekoračili estonsko mejo in danes že stoje pred važnim estonskim mestom Narvo. Istočasno prodirajo ob vzhodni obali Pojpuškega jezera proti mestu Pskov. Pred kratkim je Rdeča armada zasedla važno železniško križišče in preskrbovalno bazo za severno fronto mesto Lugo. Tudi od tu Rusi z vso naglico prodirajo proti mestu Pskov in južno od Luge proti mestu Dno s čemer resno ogrožavajo nemško bazo Staraja Rusja.

Ruska armada prodira naprej kljub srčitemu odporu Nemecev in kljub temu, da je dal Hitler že večkrat povelje svoji vojski, da mora svoje položaje držati za vsako ceno. Pri tem pa zadaja Rdeča armada Nemece ogromne izgube, tako v materijski, kot v moštvi smere.

Južna fronta: Na južni fronti se vrše hude borbe ob trdovratnem odporu Nemecev, tako na glavni fronti, kot na mostišču južno od Rima. 5. armada je prodrla Gustavovo linijo in vodi borbe v zelo utjnenem mestu Cassinu, kjer se vodijo že dalj časa hude poulične borbe.

Na ostalih frontnih sektorjih zavezniki pogloma napredujejo. Zelo pogoste protinapade vršijo Nemci na zavezniško mostišče, ki so pa brezuspešni in jih zavezniki odbijajo z velikimi izgubami za Nemce.

Zračna vojna: Zračni napadi na Nemčijo in na okupirane države se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo noč in dan. Močni napadi so bili osredotočeni predvsem na utrdbe ob atlantski obali, ter na razne vojaške objekte v severni in srodnji Franciji. Poleg tega je bila napadena vrsta industrijskih središč v Nemčiji. Največje napade so zopet doživela mesta Hanover, Frankfurt in Berlin, na katerega je bilo do sedaj vrženih preko 20 milijonov bomb.

V Italiji so bila bombardirana razna industrijska mesta, kot Ancona, Trst in Videm ter letališča in važna železniška križišča.

V Jugoslaviji so bile napadene razne vojaške naprave, komunikacije itd. Tako je bil napaden Šibenik, Maribor in Celovec, kjer je bilo porušeno letališče in dve vojašnici.

Rdeče letalstvo je izvršilo velik in uspešen napad na Helsinki in pristanišče Kotko.

Nemci so kot meščevanje za bombardiranje zaveznikov izvršili par letalskih napadov na London, ki pa so bili dokaj klaverni. Nemci so imeli pri teh napadih občutne izgube.

Politični pregled.

Uspešno napredovanje Rdeče armade je razburkalo situacijo satelitskih držav. Med tem, ko vlada v Bolgariji, Romuniji, Madžarski in Slovaški velika živčna napetost, stoji danes Finska že pred svoje odločitvijo. Vsled vedno bolj kritične vojaške situacije fašističnega bloka, ter diplomatskega pritiska od strani Rusije in Amerike, je Finska pokazala voljo, da preneha s sočelovanjem na strani Nemčije, s tem ko je izrazila željo za pogajanja, ki se vrše med zastopniki sovjetske in finske vlade. Tam se sedaj odloča za Finsko: ali nadaljevati vojno na stra-

ni Nemčije in z njo vred doživeti popolno uničenje, ali pa skloniti mir s Sovjetsko Rusijo in s tem zagotoviti svojo bodočnost. Slednje bo za Nemčije nov poraz izra kapitulacije Italije. V tem slučaju bo nemška sovorna armada takorekoč odrezana od svoje glavnine. Nemški generali vse to dobro vidijo in v zvezi s tem je general Guderian svetoval Hitlerju unik nemške armade s sovornega finskega bojišča. Ravno tako Nemci bodo pripravljajo evakuacijo nemške vojske iz Norveške.

Med tem časom je bila tudi odrejena na pri-tisk Nemecev splošna mobilizacija v Srbiji, Bol-gariji in Estoniji. V Bolgariji je bil izdan na-črt za vstopo v zadnjem trenutku in so tako Ne-mci zapeli vse vojske prizadetih bataljonov.

Argentiniya je prekinila diplomatske odno-šaje z Nemčijo in Japonsko, ter s satelitskimi državami.

Sovjetska vlada je odklonila ponudbo emig-rantske jugoslovanske „vlade“ v Kairu, da bi sklo-nila z njo pogodbo o skupnem soodelovanju. Sov-jetska vlada je ta predlog odklonila in poja-snila z dejstvom, da je v Jugoslaviji vlada, ki ima vse podporo v ljudstvu. Nasprotno pa begun-ska vlada podpira Mišajlovića, ki se bori proti naši NOV na strani okupatorja. Znano je pa tu-či, da je temu podoben predlog, ki ga je stavi-la Sovjetska vlada v letu 1942, jugoslovanske be-gunske vlada odklonila.

Pred kratkim se je v Rusiji iz ujetnikov ju-goslovanskega porekla ustanovil jugoslovanski odred. Vojaki in oficirji tega odreda so posla-li pozdravne brzojavke maršalu Sovjetske zveze tov. Stalinu, v kateri mu izražajo zvestobo, da-lje predsedniku AVNOJ - a dr. Ribarju, maršalu Jugoslavije tov. Titu, ter poljskim in čehoslo-vaškim edinicam, ki se bore na vzhodnem bojišču.

Našem borcem v Rusiji, ki so v sklopu tega odreda sta poslala pozdravne poslanice maršal Tito in predsednik AVNOJ-a dr. Ribar.

NOTRANJA SITUACIJA.

Vojaški pregled.

Jugoslavija: Protiofenziva naše vojske se uspešno nadaljuje. Zopet se naši borci osvobodili vrste krajev in mest, med njimi znani mesti Vukuf in Kupres. Hude borbe se razvijajo v Dalmaciji in Hercegovini, kjer Nemci napredujejo s svojimi silami. Posebno so uspešni boji v Slavoniji in Macedoniji, kjer je bila razbita nemška ofenziva. Uspešne borbe so tudi na otoku Hvaru, kjer se boro na naši strani tudi angloške oddelce. Naše oddelce stalno rušijo sovražnikova komunikacija, iztirjajo vlake itd. Posebno je temu prizadebe praga Zagreb-Belgrad in Banjaluka. Prijezdor, kjer je iztirjanje vlakov na čevrnem rodu.

Pri vseh teh akcijah imajo Nemci ogromno izgube, tako govorijo poročila o uničenih ali razbitih celih sovražnikih oddelcih. Pri vseh teh bojih se naši zaplenili velike vojnega materijala in raznega orožja.

Med samo uspešni boji naše vojske nasihom, narvač so tudi na morju, kjer se naše pomorske oddelce v zadnjem času potopile več sovražnikih transportnih lažij, nekaj so jih pa zaplenile.

Slovenija: Hude borbe se razvijajo med Kočevjem in Novim mestom, ter s sovražniki kolonami, ki skušajo prodreti iz Rakoke in Novoga mesta in Ljubljano. Tri napadi so bili do sedaj uspešno odbiti in so bile vsakokrat prizadejane sovražniku velike izgube, tako na ljudeh, kakor na materijalu.

Velik uspeh in lahke rešene eden največjih uspehov je bila akcija v idrijskem rudniku, kjer je 3 partizanov uničilo notranjo napravo, radi katerih je v tem važnem živosrebrnem rudniku, ki je to vrste drugi v Evropi, padla proizvodnja za 90%.

Nadalje so tudi primorski partizani razbili neko motorizirano nemško-italijansko skupino, pobili voštvo in zaplenili orožje Ob drugi priliki pa so v akciji zaplenili 250 pušk in 15

tisoč municije.

V zadnjem času so bili večkrat iztirjeni vlaki na progi Tret - Reka, kjer je imel sovražnik večje izgube.

Tudi na Stožerskem partizani stalno iztirjajo vlake in rušijo proge in to na progi Ljubljana - Zidani most in Maribor - Dravograd. Stalno napadajo nemške patrole in so v zadnjem času iztrobili več sovražnih skupin. Na Koroškem so partizani vabili v bližino Celovca in tam v nekem logorju osvobodili preko 1000 ruskih vojnih ujetnikov.

Gorenjska: Tudi v poslednjem času se je širno Gorenjsko izvršilo več večjih in manjših vojaških akcij. Napadene so bile vojaške patrole, ki so bile na pokretu iz raznih sovražnih postojank, kot na pr. in Škofje Loke, Radovljice, Tržiča in Bleda. Pri vseh teh akcijah je bilo ubitih in ranjenih precej sovražnikov.

Večje borbe so se vršile na področju I. in II. bataljona G.O., kjer so Nemci napadali z močnimi silami. Povsod so jim naši prizadejali močne izgube, in so izšli iz borb le z malenkostnimi izgubami.

Večkrat je bila porušena proga Jesenice-Ljubljana. Med tem časom pa vrše naše enice po Gorenjskem mobilizacijo noč in fantov za našo vojsko, kjer je uspešno sodelovala Prešernovabi gada.

Politični pregled.

Preč kratkin je umrl tov. J. Brusak Milivoj, ki je bil poverjenik za narodno zdravje pri naši vladi. Na njegovo mesto je bil sedaj postavljen tov. dr. Srenie Zlatan. Poleg tega je bil imenovan za poverjenika brez portfelja in zamenestnika poverjenišтва za zunanje zadeve dr. Bekarič Vlado, bivši politkomisar glavnega štaba Hrvatske.

Pomoč, ki jo dobivamo od zaveznikov, ki je bila do sedaj dokaj skromna, postaja v zadnjem

času vedno bolj izdatna, to bo čelo naši osvobodilni vojski možnost za še bolj uspešno borbo proti okupatorju.

Nemci se morali radi porazov na vzhodni in in južni fronti poslati večji del svojih čet iz Jugoslavije v Rusijo in Italijo. Med tem pa morajo to vrzel in dovažajo svoje čete iz Črčije in Belgrije.

V sestnih bojih, ki so se vršili okrog Branj-luke so naše edince razbile več četniških odredov, pri čemur so zaplenile obsežne in važne dokumente. Iz teh dokumentov je zopet jasno razvidno, kako četniki so delujejo z okupatorjem. Tem četniškim bandam poveljujejo nemški oficirji, tako kot švabobraneem v Ljubljani.

Med zaplenjenimi listinami je bilo tudi neko povelje kralja Petra II. v katerem pravi, da se morajo četniki boriti proti partizanom z vseni sredstvi.

AKCIJE EDINIC GORENJSKEGA ODREDA.

Dne 23. I. so kurirji napadli železniško polodij-sko petrolo na progi Nomenj-Boh. Bist-rica. Vnela se je borba, iz katere je sovražnik pobegnil, ter zapustil 2 krt-va. Kurirji so zaplenili 2 puški, 8 bomb, 1 daljnogled in vojaško opremo.

Dne 28. I. je bil II. bataljon G. C. napaden od sov-ražne skupine sestoječe iz 850 mož. Sov-ražnik je ta napad pripravil z vseni vrstami pešadijskega orožja. II. bata-ljon je borbo sprejel, ter je vodil ves dan. Sovražnik, ki je postojanko napa-čel z minometom in lahkim topništvom ni mogel doseči razbitja edince, niti je obkoliti. V teku bojov so naši po-bili 16 sovražnikov in 10 ranili, iz-vršili unik in pri tem utrpeli le maj-hne izgube.

Dne 1.II. je patrola 1.čete G.O.bila v zasedi v bližini Črnega vrha, ker sovražnik ni prišel, se je zaseda prestavila v bližino postojanke. Tu je v bližini neke hiše zapazila sovražno patrolo po številu 50 mož. Radi odprtega terena je naša odinica iz daljave 200m. odprla ogenj na sovražnika, ki je pogumno zbežal in pustil 6 mrtvih.

Dne 2.II. je 1.vod 1.čete G.O.napadel na cesti Sere-Geričano sovražno patrolo. Padla sta 2 sovražnika.

Dne 3.II. je patrola 1.čete G.O.napadla v Bočovljah pri Kofji Loki 3 gestapovce, ter enega ubila, enega pa ranila, ostali so se zatekli v hišo in streljali iz njih. Takojšnja okrepitev sovražniku je preprečila nadaljnjo akcijo naše patrolo.

Isti dan je druga patrola 1.čete G.O.napadla sovražno patrolo v Goronji vasi pri Medvočah, ter ranila 2 sovražnika.

Isti dan je Min. vod Grintavec miniral železniški most med postajama Medno-Medvoče. Most je popolnoma porušen.

Dne 5.II. je patrola 1.čete G.O.napravila zasedo pri Sv. Andreju. Ob 15.30 je prispela sovražna skupina iz Črnega vrha. Sovražnik, ki je bil v močni zasedi tudi pri Sv. Ožbaltu je naše opozil in navedeno skupino opozoril. Takoj ob srečanju naših s sovražnikom se je razvnel boj. Radi prevelike premoči pa se je naša patrola morala umakniti in ni utrpela nikakih izgub.

Dne 8.II. se je ob 9.30 približalo taborišču 1.čete I.bataljona 65 sovražnikov. Stražar je javil prihod sovražnika, ko je bil ta oddaljen še kakih 400m. Četa je zavzela položaje in sprejela

borbo, ki je trajala dve uri in pol. Med bojem sta komandant I. bat. tov. Tomaž in komandir 1. čete I. bat. tov. Dušan zavzela položaja pri cerkvi na Osojniku. Z dvema puškarjema sta vzdržala pol ure. Med tem so prispeli še mitraljesci in razvili močan ogenj, ki je prisilil sovražnika k umiku. Večje število ranjencev so sovražniki odvedli s seboj. Pri obstrcljevanju z minometom, ki ga je uporabljal sovražnik se je vžgala domačija pod Osojnikom. Uspešno vodena bitka je potekla brez izgub za prvo četo.

Dne 8. II. je patrola 1. čete I. bataljona napadla v večernih urah železniško postajo Gorinja vas-Rateče. Napad je bil podprt s streljanjem iz minometa. Istočasno je prišla po železniški progi sovražna patrola, katero je naša edinica sprejela z ognjem. V teku boja je privozil vlak in se ustavil pred porušeni signalom. Na lokomotive je bilo z minometom oddanih nekaj strelcev, nato pa je bil izvršen umik. Pretrgan je bil tudi telefonski vod.

VSEM ČITATELJEM!

Vabimo vas k sodelovanju pri našem glasilu. Dopisujte v njem in sodelujte z nami! Članke pošiljajte na propagandni odsek G. O.

KULTURNI PREGLED

KULTURNO UDEJSTVOVANJE EDINIC G.O.

Zadnji čas smo prejeli od naših edinic sledeče žepne časopise: Partizanski glas št.7 - glasilo 1.čete G.O., Odmav z gora št.5 - glasilo 2.čete G.O. in Glas Jelovca št.6 - glasilo 4.čete G.O.

Iz vsch teh številčk vidimo vaše resno prizadevanje, da se žepni časopisi izboljšajo vsebinsko, jezikovno in oblikovno.

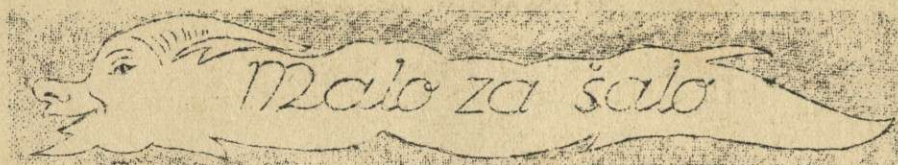
Danes se ne bomo spuščali v kritiko posameznih sestavkov, poč pa bomo opozorili na nekaj napak, ki se po naših glasilih, kljub vsem navodilom in okrožnicam, še vedno pogosto ponavljajo.

Zelo pogosta napaka, na katero smo že opozarjali je, dolgovezno opisovanje prirodnih pojava in lepot. Velikokrat se zgodi, da je zmes sestavka dobro izbrana. Ko pa se pisec spusti v tako opisovanje, prav rad zanemari glavni dogodek, na katerega je treba vedno polagati največjo pažnjo. Vzemimo za primer opis „hajke“ od tov. Manje. Zelo dobra snov, le večsah preveč čustveno opisana. Primer iz drugega sestavka: „Ptički so se po dolgem česu spet oglasili, trobentice so porumenele pobočja, travniki so ozeleneli.“ Na take in podobne opise v bodoče ne polagajte važnosti, ter jih raje izpustite.

Jezikovno naj bi bili sestavki boljši. Kulturni referenti polagajo temu vprašanju še vedno premalo pažnje. Njih dolžnost je, da slovnične šibkejšo sestavke pred objavo popravijo. Od posameznih piscev tega nemoremo zahtevati.

Na druge napake bomo opozorili v oni prihodnjih številčk.

Na poziv k sodelovanju pri našem glasilu smo prejeli več člankov, ki imajo po večini iste napake. Gornje smernice priporočamo tudi njim.

Preseljenka v lagerju. - Gartner Francosa

GLOSA

Trda naša je postava,
nezabeljeno je zelje,
le krompir želodec melje,
zdrav si, če boli te glava.

Ker „banditov“ je veliko
na slovenski zemlji zraslo,
ker je to sovjetsko maslo
Nemci vzeli nas na piko.
Ker smo Hitlerjevo sliko
gledali le brez pozdrava,
je njegova brihtna glava
izseliti nas vzkazala,
v robske spono vkovala.
TRDA NAŠA JE POSTAVA!

Če študiral si kemijo,
dobro pomniš margarino,
nemških kuharje bolečino,
nje sestave polomijo.
Vojno težko tragedijo
pa najbolj občuti zelje,
ki v lager voz ga pelje.
Je predraga margarina,
ker jo prvo zdaj mašina.
NEZABELJENO JE ZELJE!

Mnogo je načinov mlenja,
tudi žita je velika sorta,
mного vrst se peče torta
in politična se čudna mnenja.
Je o zmagi govorjenja,
kam usoda Nemce polje?
„Božji mlin počasi melje,”
stari rek nam upo daje
in čeprov smo slabe klaje,
LE KROMPIR ŽELODEC MELJE.

Slavna nemška medicina,
dvojno le prizna bolezen:
smrt - za to ne bođi jezon!
Gripo, če je res vročina.
In zdravila so edina,
teško ni dobiti prava.
Delo, če je hladna glava,
aspirin, če je vročina,
grob pa, če ne gre „mašina.”
ZDRAV SI? ČE BOLI TE GLAVA.

Dobro jih je poznal.

Pisatelja in dramatika Schillerja so obiskali
stanovski tovariši. Ker je mnogim naročem pos-
vetil kako delo, so mu prigovarjali, naj tudi svo-
jemu narodu posveti kako boljše delo. Schiller
presonečen pojasni: „Vsakemu svojo! Za Francoze
sem napisal Devico Orleansko, za Nemce pa Ropra-
jo.” /Die Räuber/

Dober dan.

Inozemski diplomat je sprejet pri Führerju.
Razgovarjala sta se o vsakdanjih dogodkih. Po-
log drugega vpraša diplomat Führerja: „Ekselenc-
ca Führer, zakaj ni slišati v tretjem Reichu po-
zdrava - dober dan?” „Dobro dan sem odpravil
najprej!” pojasni Hitler v diplomatskem tonu.

